

Státní okresní archiv Plzeň-jih se sídlem v Blovicích

Místní národní výbor Chocenická Lhota

1945–1975

Inventář

EL NAD č.: 741

AP č.: 483

Jana Mašková

Blovice 2016

Obsah

Úvod

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	6
III. Archivní charakteristika archivního fondu	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	8
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	8
Seznam použitých pramenů a literatury	9

Příloha

Seznam použitých zkratk	10
-------------------------	----

Inventární seznam	11
--------------------------	----

Úřad národního výboru	12
------------------------------	----

I. Úřední knihy	12
-----------------	----

Účetní knihy	12
--------------	----

II. Spisový materiál	12
----------------------	----

Spisy	12
-------	----

I. Vývoj původce archiválií

Obec Chocenická Lhota se nachází 2,5 km severozápadně od Chocenic.

Mezi roky 1945–1949 patřila obec Chocenická Lhota do politického okresu Plzeňvenkov. Podle vládního nařízení č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, se obec Chocenická Lhota s účinností od 1. února 1949 stala součástí okresu Blovice a byla jeho součástí až do června 1960. Po reorganizaci státní správy v roce 1960 příslušela od 1. července 1960 do nově vytvořeného okresu Plzeň-jih. Od 1. ledna 1976 došlo k integraci obce Chocenická Lhota s obcí Chocenice. Po sloučení obou obcí Místní národní výbor v Chocenické Lhotě zanikl a obec od té doby spravoval MNV v Chocenicích.

Po skončení druhé světové války v květnu 1945 začaly na osvobozeném území Československé republiky podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/ 1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, vznikat národní výbory, které se staly základem organizace veřejné správy. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon pravomoci stanovila vláda prostřednictvím vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Podle vládního nařízení č. 44/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národního výborů, a vyhláškou ministerstva vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení a o volbě a pravomoci národních výborů, se měl v každé obci ustavit místní národní výbor. Místní národní výbor převzal dnem svého ustavení pravomoc, kterou mělo dosud obecní zastupitelstvo, obecní rada a starosta obce.

Směrnice ministerstva vnitra č. 6 z roku 1945 a na ni navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947 určily vnitřní složení národních výborů, jejich pravomoci, způsoby vedení hospodaření a vedení a podepisování některých druhů písemností. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti a komise) a na úřad národního výboru. Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra.

Místní národní výbor v Chocenické Lhotě byl pravděpodobně ustaven v květnových

revolučních dnech roku 1945. Zápis z jeho ustavení a ostatní zápisy ze schůzí pléna a rady MNV se nedochovaly. Proto nelze zjistit nejen složení MNV, ale ani chod národního výboru za celou dobu jeho působnosti.

Hlavním orgánem národního výboru bylo plénum, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce. Volilo další orgány národního výboru, především radu, která vykonávala převážně rozhodnutí pléna. Poradním orgánem rady byly komise, které volilo plénum národního výboru.

O existenci MNV v Chocenické Lhotě do roku 1957 chybí (až na účetní uzávěrky z let 1945–1948) v SOkA Plzeň-jih se sídlem v Blovicích jakékoliv archiválie. Rovněž v archivním fondu Okresní národní výbor Plzeň-venkov, pod jehož správu obec v inkriminovaných letech patřila, nejsou o činnosti MNV v Chocenické Lhotě dochované žádné archiválie. Ke složení a činnosti Místního národního výboru v Chocenické Lhotě nepřináší žádné poznatky ani archiválie uložené v rámci archivního fondu Okresní výbor Národní fronty Blovice z let 1948–1958. Přesto, že tento archivní fond obsahuje korespondenci mezi okresním výborem NF a jednotlivými místními akčními výbory národní fronty, které měly mj. za úkol kontrolovat práci MNV, nelze nic bližšího o činnosti MNV v Chocenické Lhotě zjistit, neboť korespondence s MAV NF, resp. MNV Chocenická Lhota v tomto archivním fondu chybí.

Do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů ve většině případů prozatímní charakter. Ústavou byly národní výbory definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresech a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení Československé republiky.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Chocenická Lhota. Zároveň byla vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, provedena reorganizace okresů. Obec Chocenická Lhota tímto přešla ze správy okresu Plzeň-venkov do správy nově vymezeného okresu Blovice.

V roce 1949 byl mj. vydán zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách. Na jeho základě byla v Plzeňském kraji určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Národní výbory převzaly vedení matričních knih od roku 1950, církevní knihy se k 1. lednu 1950 uzavřely a staly se majetkem státu. Původní farní obvod pro obec Chocenická Lhota se nacházel v Blovicích, stejně jako sídlo matričního obvodu, kam byla obec Chocenická Lhota od 1. ledna 1950 zařazena.

V únoru 1950 proběhla podle § 27 odst. 1 vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o

organizaci místních národních výborů, reorganizace MNV. Na základě výše uvedeného vládního nařízení byly nově národní výbory rozděleny do čtyř kategorií podle počtu obyvatel a od toho se odvíjely jejich kompetence. MNV Chocenická Lhota byl s počtem 95 obyvatel zařazen do I. kategorie.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě. Řídil se jejich pokyny, zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady MNV, působil jako politický a odborný poradce a pomocník MNV a to zejména v oblasti zemědělské výroby. Za svou činnost odpovídal i předsedovi a tajemníkovi nadřazeného okresního národního výboru.

Do existence národních výborů významně zasáhlo v roce 1954 přijetí ústavního zákona č. 12/1954 Sb., o národních výborech, zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, na jehož základě proběhly 16. května 1954 první volby do národních výborů. Dosud byli členové národních výborů jmenováni okresním národním výborem na návrh Národní fronty. Volební období bylo tříleté, do té doby fungující referentský systém, kdy určení členové rady měli přidělené jednotlivé úřední agendy, které zajišťovali ve spolupráci s příslušnou komisí národního výboru a kteří za svou činnost byli odpovědní plenárnímu zasedání a radě, byl zrušen.

Prvními volbami, kdy byli členové národních výborů voleni všemi občany, byly volby v květnu 1954. Volební období bylo tříleté.

Další volby se konaly na základě zákona č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Tímto zákonem byl pozměněn a doplněn zákon č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů.

V polovině roku 1960 byly na území státu provedeny územní změny, které se dotkly i obce Chocenická Lhota. S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského vznikl kraj Západočeský. Zároveň došlo ke zřízení nového okresu Plzeň-jih, do něhož byly zahrnuty nejen obce spadající pod správu stávajícího ONV Blovice, ale i ONV Přeštice a ONV Stod.

Další volby do MNV se konaly podle nového územního uspořádání dne 12. června 1960 na celém území státu. V souladu se zákonem č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do národních výborů místo členů volili poprvé poslanci. Zákon č. 65/1960 Sb., o národních výborech, upravil působnost MNV. Zároveň bylo volební období prodlouženo ústavním zákonem č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky,

z původních tří na čtyři roky.

Ústavním zákonem č. 75/1963 Sb., o skončení volebního období Národního shromáždění, Slovenské národní rady a národních výborů, bylo k 12. červnu 1964 ukončeno volební období orgánů zvolených v roce 1960.

Na základě zákona č. 83/1968 Sb., o skončení volebního období národních výborů, Národního shromáždění a Slovenské národní rady, měly být volby provedeny nejpozději do konce roku 1969. Nakonec bylo volební období prodlouženo Ústavním zákonem č. 117/1969 Sb., o prodloužení volebního období národních výborů, národních rad a Federálního shromáždění, Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů, do 31. prosince 1971. Ústavní zákon č. 43/1971, kterým se mění čl. 86 Ústavy a čl. 30 a 103 ústavního zákona o československé federaci, prodloužil volební období trvale na pět let.

Na základě rozhodnutí rady ONV Plzeň-jih ze dne 24. října 1975, usnesení č. 366 a rozhodnutí plenárního zasedání ONV Plzeň-jih ze dne 18. listopadu 1975 došlo ke sloučení obcí Chocenická Lhota a Chocenice. Název správního celku byl stanoven na MNV Chocenice. Tímto rozhodnutím MNV Chocenická Lhota zanikl. Před tímto sloučením sídlil MNV Chocenická Lhota v čp. 2.

Ani po vydání zákona České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecním zřízení), kdy vznikaly nově obecní úřady, Obecní úřad v Chocenické Lhotě obnoven nebyl.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Na základě skartačního řízení provedeného u MNV Chocenice dne 2. února 1982 (č. j. OA 62/82-Spf.) byly do Okresního archivu v Blovicích předány 3 účetní knihy z let 1958–1975 pro archivní fond Chocenická Lhota. Do knihy přírůstků byly archiválie zapsány pod č. př. 640.

Jak a zda vůbec u úřadu fungovala spisová služba, se z torza dochovaných archiválií nepodařilo vysledovat. Z dochovaných archiválií nelze také vyvodit, zda MNV Chocenická Lhota požíval prezentační razítko.

Rovněž se nepodařilo zjistit, kde národní výbor v době svého působení archiválie ukládal a zda je k úschově po jeho integraci s MNV Chocenice převzal k uložení tento nástupce. Ani v archivním fondu MNV Chocenice se nedochovala žádná archiválie svědčící o převodu archiválií mezi oběma původci

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Původcem archivního fondu je MNV Chocenická Lhota, který vyvíjel svoji činnost v letech 1945–1975.

Archivní fond MNV Chocenická Lhota z let 1945–1975 obsahuje celkem 3 úřední knihy z let 1958–1975 a karton spisů z let 1945–1948.

Při inventarizaci fondu sloužil zpracovatelce jako základní metodický návod Metodický pokyn pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni, č. j. SOAP/006-3120/2007.

Z výše uvedeného metodického pokynu vychází i rozdělení archivního fondu MNV Chocenická Lhota. Ten je tvořen oddílem Úřad národního výboru, který je tvořen dvěma oddíly a je rozdělen na část věnovanou úředním knihám a část věnovanou spisovému materiálu. Část věnovaná úředním knihám obsahuje účetní knihy. Část věnovaná spisovému materiálu obsahuje pouze archiválie ve spisové podobě rozdělené věcně.

U archiválií oddílu Úřad národního výboru je každá účetní kniha samostatnou inventární jednotkou. U spisů pak byla inventární jednotka vytvořena každou věcnou skupinou spisů.

S ohledem na skutečnost, že z dochovaných archiválií nelze zjistit, zda se původce řídil spisovými a skartačními plány, bylo pro pořádání spisů využito umělé Schéma pro pořádání spisů archivních fondů místních národních výborů obsažené ve výše citovaném pokynu.

Po formální stránce je archivní pomůcka vyhotovena na základě metodického pokynu ředitele Státního oblastního archivu v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek (č. j. SOAP/006-0767/2010), jeho dodatku (č. j. SOAP/006-1300/2014) a informace k tomuto dodatku (č. j. SOAP/006-0813/2015), metodického pokynu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra (č. j. MV-46913/AS-1/AS-2013) a podle metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni (č. j. SOAP/006-3120/2007).

Jazykem celého archivního fondu je čeština.

Vzhledem k absenci dalších dokumentů s archivní hodnotou dochovaných z činnosti původce, je archivní fond z hlediska úplnosti materiálu považován za torzo. Chybí veškeré zápisy ze schůzí pléna a rady, podací protokoly a téměř veškerá spisová agenda.

Před vlastní inventarizací archivního fondu došlo k jeho fyzickému vyčištění a zabalení knih do balicího papíru. Téměř celý archivní fond je poškozen, úřední knihy mají trhliny ve hřbetech (inv. č. 1-3).

Před zpracováním byla celková metráž archivního fondu 0,06 bm. Po inventarizaci archivního fondu je celková metráž 0,09 bm.

Z archivního fondu ONV Blovice (č. př. 418, kar 140) byly do archivního fondu MNV Chocenická Lhota přesunuty účetní uzávěrky obce z let 1945–1948 o celkové metráži 0,01 bm. Následně byly vloženy do kartonu o metráži 0,03 bm, proto došlo k navýšení v celkové metráži archivního fondu.

Zápis o přesunu archiválií mezi výše uvedenými archivními fondy je součástí jejich spisů o fondech.

Vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu v archivním fondu provedeno nebylo.

Archivní fond je uložen ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond MNV Chocenická Lhota patří mezi torzovitě dochované fondy národních výborů. Z dochovaných materiálů lze získat přehled o hospodaření obce v letech 1945–1975 (inv. č. 1-4).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

V roce 2015 ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích archivní fond Místní národní výbor Chocenická Lhota uspořádala a archivní pomůcku vyhotovila Jana Mašková.

V Blovicích dne 11. 8. 2016

.....
Jana Mašková

Seznam použitých pramenů a literatury

1. Prameny

Tištěné

Statistický lexikon obcí v Republice československé : –Úřední seznam míst podle zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 266 Sb. zák. a nař. I. Země česká. Praha: Orbis, 1934.

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970, I. díl, sv. 1. Praha: Federální statistický úřad, 1978.

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970, II. díl, sv. 1. Praha: Federální statistický úřad, 1978.

Seznam matričních obvodů v českých krajích, Praha: Ministerstvo vnitra, 1950

2. Literatura

ČECHOVÁ, Gabriela. Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích v letech 1945–1960, *Archivní časopis*, 1962, roč. 12, s. 129-147.

ŠTROBLÍK, Vladimír. Vývoj místních a městských národních výborů na území České republiky (1945–1990), *Archivní časopis*, 2001, roč. 51, str. 73-90.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

Příloha

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č. j.	číslo jednací
čl.	článek
č. př.	číslo přírůstku
čp.	číslo popisné
evid. jedn. č.	evidenční jednotka číslo
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
MAV NF	Místní akční výbor Národní fronty
MNV	místní národní výbor
NF	národní fronta
ONV	okresní národní výbor
roč.	ročník
Sb.	sbírka
ukn	úřední kniha

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Úřad národního výboru**I. Úřední knihy****Účetní knihy**

1	Kniha příjmů	1959–1975	ukn 1
2	Kniha výdajů	1974–1975	ukn 2
3	Pokladní deník	1958–1975	ukn 3

II. Spisový materiál**Spisy****Finanční hospodaření**

4	Účetní uzávěrky obce	1945–1948	kar 1
---	----------------------	-----------	-------

Název archivní pomůcky:	Místní národní výbor Chocenická Lhota
Značka archivního fondu:	MNV Chocenická Lhota
Časové rozmezí:	1945–1975
Počet evidenčních jednotek:	4 (3 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	4
Rozsah v bm:	0,09
Stav ke dni:	11. 8. 2016
Zpracovatelka archivního fondu:	Jana Mašková
Zpracovatelka archivní pomůcky:	Jana Mašková
Počet stran:	13
Počet exemplářů:	5
Schválila:	Mgr. Petra Martínková
	dne 11. 8. 2016 – č. j. SOAP/050-0507/2016